

MESTO PRE DETI

Webinár: Prihláškový program Mesta pre deti

Zápis z diskusnej časti

Dátum: 24.09.2024

Čas: 14.00 – 15.00 hod. & 18.00 – 19.00 hod.

Webinár pozostával z časti prezentácie Prihláškového programu Mesta pre deti a diskusnej časti. Počas diskusie mali zúčastnení a zúčastnené priestor klásť svoje otázky, na ktoré odpovedali zástupkyne Metropolitného inštitútu Bratislavy - Sandra Štasselová - koordinátorka projektu Mesto pre deti a Rebeka Petrtýlová zo sekcie participácie a mestských štúdií.

Zápis otázok a odpovedí:

1. ***Dobry deň, financie na dopravné riešenie výhradne zabezpečí konkrétna obec/mesto/mestská časť?***

Odpoveď: Verejný priestor v meste Bratislava, vrátane ulíc, má viacero správcov a v každej zo 17 mestských častí to je zvyčajne buď mesto alebo mestská časť. My vopred nevieme predpokladať, či intervencie, ktoré budeme realizovať, budú na území v správe mestskej časti alebo mesta. Hlavné mesto Bratislava nemôže investovať do majetku, ktorý je zverený mestskej časti a naopak. My však chceme prebrať zodpovednosť za projektovanie celého riešenia a zároveň sa chceme dohodnúť s každou mestskou časťou, v ktorej budeme pôsobiť, na nejakom modeli spolufinancovania. Ten by mal byť zvládnuteľný pre mestskú časť a zároveň by mal dokázať zabezpečiť zlepšenie bezpečnostnej situácie. V súčasnosti nemáme jednotnú dohodu alebo zmluvu pre mestské časti, ale budeme sa snažiť dopracovať k tomu, aby sme sa ešte pred projektovými intervenciami dohodli s mestskou časťou na financovaní. Teda alikvotnú časť intervencie, ktorá je na pozemku v správe mestskej časti by mala financovať mestská časť. Chceme to však projektovať s vedomím si rozpočtu každej mestskej časti. Takže keď mestská časť povie, že nemá rozpočtové možnosti na financovanie riešenia, ktoré presiahne napríklad 10 000 €, tak budeme vedieť, že to je rozpočet, s ktorým môžeme počítať. Na začiatku projektu sa určite budeme rozprávať s mestskou časťou a navzájom si doladíme vzájomné rozhrania. Nemala by však nastať situácia, kedy by táto dohoda problematizovala prihlášku. S prihláškou od škôl potrebujeme aj podporný list od mestskej časti, ktorý potvrdí to, či je mestská časť ochotná hľadať s nami riešenie. Potom sú ďalšie situácie, napr. budúco-ročný rozpočet, ktorý bude určite pre mnohé mestské časti problematický, rovnako ako pre mesto, ale v tomto projekte sme ochotní, a zároveň je to náš záväzok, hľadať tie riešenia, ktoré sú ufinancovateľné. Ak vás táto otázka financovania zaujíma z pozície školy, tak veríme, že na vás nebudeme prenášať túto administratívnu byrokratickú záťaž. Ako škola budete hlavne náš partner v komunikácii s vašou školskou komunitou.

MESTO PRE DETI

2. Čo ak máme identifikovaný konkrétny problém v okolí našej školy a máme aj konkrétne riešenie? Vieme sa s týmto riešením prihlásiť do tohto prihláškového programu?

Odpoveď: V rámci prihlášky potrebujeme počuť najmä popis vášho problému. Následne, v prípade výberu školy na spoluprácu, chceme na riešenie toho problému prísť participatívne, teda spoločne so žiakmi a žiačkami z danej školy, s rodičmi, zamestnancami a zamestnankyňami, ale aj so susedstvom. Nemá to byť jednostranný názor, ale chceme nájsť najlepšie riešenie, ktoré bude určitým kompromisom pre všetkých a zároveň splní účel zvýšenia bezpečnosti okolia školy pre všetkých. Ak však máte v okolí vašej školy identifikovaný problém a myslíte si, že viete, čo by bolo najlepším riešením, pokojne to v prihláške spomeňte. Buďte ale pripravení na to, že riešenia možno budú nakoniec komplexnejšie. Ak by sme zas z prihlášky videli, že váš problém je jednoducho riešiteľný, vieme vás prepojiť s kompetentnými úradníkmi, ktorí vám pomôžu problém vyriešiť. Tým pádom nebudete musieť prechádzať celým týmto procesom. So školami, ktoré vyberieme, chceme zbierať dáta a chceme pochopiť ich situáciu. Chceme sa rozprávať s miestnou komunitou. Tie riešenia sú často komplexné a ťažko predpokladateľné. Ak si nebudete istý, či je váš problém riešiteľný zásahmi, ktoré v rámci programu ponúkame, skúste sa nám ozvať emailom na prihlaska@mestopredeti.sk a možno vás pomôžeme nasmerovať k riešeniu bez toho, aby ste museli absolvovať celý proces.

3. Naša stredná škola sídli v blízkosti Slobody zvierat a vidíme tam problémovú situáciu. Konkrétne ide o príjazdovú cestu, ktorá vedie od hlavnej cesty, popred našu školu až k Slobode zvierat. Tá cesta je veľmi úzka, veľmi nekvalitná a autá tu jazdia veľmi rýchlo, pretože tam je aj priemyselný park. Existovala by schodná možnosť, ako by sa to dalo vyriešiť? Bolo by to možné cez tento projekt?

Odpoveď: Určite áno, síce nepoznáme konkrétne vašu situáciu, ale ak je vašim problémom to, že hlavná príjazdová cesta je nebezpečná ako pre chodcov tak pre vodičov áut a vodiči nedodržiavajú maximálnu povolenú rýchlosť, tak to je určite problém, ktorý v rámci projektu Mesto pre deti vieme riešiť. Ak máte nejakú konkrétnejšiu otázku alebo nejakú konkrétnejšiu situáciu, pokojne nám pošlite email na prihlaska@mestopredeti.sk.

4. Okrem úpravy dopravnej situácie v okolí školy sú v prihláškovom programe spomínané aj participatívne aktivity. Čo by sme si pod tým mali predstaviť?

Odpoveď: Participáciu vnímame do veľkej miery ako spôsob, ktorým môžeme získať dáta o dopravnej situácii danej školy. Sú to napr. dáta o tom, ako chodia rodičia a deti do školy, prečo tak chodia. Takže ako participáciu vnímame už len to, že distribuujeme dotazník pre rodičov detí či zamestnancov a zamestnankyne školy a pýtame sa ich, čo sú pre nich zdroje nebezpečenstva v okolí školy a aké je ich dopravné správanie. Zároveň sa do tohto procesu vždy snažíme zapojiť

MESTO PRE DETI

aj deti, pýtame sa ich na ich názor. Aby naše aktivity boli zmysluplné pre všetky deti, nemá význam distribuovať deťom dotazník, a tak je participácia s deťmi realizovaná hravšou formou. Zatiaľ máme skúsenosť s prácou s deťmi zo základných škôl, kde pracujeme s určitými vekovými kohortami. Aktivity vždy prispôbíme tak, aby deti rozumeli čo je doprava, aby boli zapojené v procese a tiež aby nám povedali ich názor. Snažíme sa ale samozrejme nastaviť participatívne aktivity tak, aby nám ani danej škole nebrali veľa kapacít. Doteraz sme sa to snažili robiť formou jedného dňa na škole, kedy máme doobeda 2 alebo 3 aktivity pre rôzne vekové kohorty. Upravujeme to podľa toho, ako sa nám podarí dohodnúť sa so školou. Sú školy, ktoré sú otvorené tomu, že tie aktivity sú kvázi dobrovoľné, kedy deti môžu odísť z vyučovania a prísť na tú aktivitu, ktorá ich zaujíma. S niektorými školami sme zas spolupracovali tak, že celá trieda prišla na jednu aktivitu. Je to vyslovene na našej vzájomnej dohode. Ďalej robíme aj susedské stretnutia, kedy sa rozprávame s miestnou komunitou, ktorá žije v okolí školy a rovnako sa ich pýtame na názory. Od škôl neočakávame, že tieto aktivity budú organizovať, očakávame len to, že budú pre nás pri tom podporou.

5. Mohli by ste nám bližšie vysvetliť kritériá, podľa ktorých sa budú posudzovať prihlášky? Pochopila som to správne, že tie technické veci, ako posúdenie dopravnej situácie a zloženie užívateľov okolia školy, si vy riešite sami a nepotrebujete nejakého odborníka na našej strane? A od nás sa potom očakáva, že vám preukážeme podporu zo strany školy, mestskej časti a miestnej komunity pomocou listov podpory?

Odpoveď: Presne tak. Bodovací systém je pre nás spôsob, ako budeme môcť prioritizovať, keď sa nám do programu prihlási veľmi veľa škôl. Je to spôsob, ako budeme môcť hľadať tie školy, kde môžeme mať najväčší dopad. To znamená také školy, kde je vážna dopravná situácia, kam chodí viacero detí, kde máme najsilnejšiu podporu od miestnej komunity, tie územia, kde dokážeme priniesť niečo, čo zvýši bezpečnosť pohybu najväčšiemu množstvu ľudí, resp. kde je tá situácia najurgentnejšia. Ako ste povedali, zo strany školy sa očakáva doloženie podpory prihlášky školy do programu zo strany mestskej časti, vedenia školy, rady rodičov a aktérov a aktérok z miestnej komunity a to pomocou podporných listov. Čo sa týka kategórií „Dopravná situácia“ a „Užívateľia“, tam spracúvame nami dostupné dáta a tam vaša spolupráca nebude potrebná.

6. Sme relatívne malá škola a zároveň sme základná škola s materskou školou. Má zmysel pri podávaní prihlášky zahrnúť aj tú materskú školu?

Odpoveď: Určite áno, môžete tú prihlášku podať spoločne.

7. Čím by sme mohli zvýšiť našu šancu byť úspešní?

Odpoveď: V rámci hodnotiacich kritérií, ktoré nájdete bližšie popísané v dokumente „[Informácie o Prihláškovom programe](#)“, je jedno špecifické kritérium, ktoré sa volá „Podpora komunity“. Toto kritérium vyjadruje nakoľko vy nie ste jediní, čo rozoznávajú ten problém v území. Takže v princípe chceme, aby sa z tej zmeny, ktorá príde, tešili aj vaši susedia a vlastne okolie školy v celej jeho diverzite. Ak je vaša situácia taká, že je pred vašou školou zmrzlináreň alebo pokojne nejaký obchod s parkoviskom, môžete sa porozprávať s majiteľom toho obchodu a povedať mu, prečo sa snažíte prihlásiť sa do tohto programu. Napr., že to vnímate tak, že by bolo fajn, keby sa tu hýbalo menej áut. Môžete mu vysvetliť, čo by tým získal, môžete s ním nadviazať konverzáciu a získať ho pre tento projekt, aby bol v pozícii partnera, aby tomu rozumel. Ide o to, aby ste vedeli ťahať za jeden povraz čo je pre nás ako zástupcov samosprávy silný signál, že tá intervencia sa stretne s pozitívnou spätnou väzbou a v rámci prihlášky to budeme veľmi pozitívne hodnotiť. To, čomu sa snažíme vyhnúť je, že budeme spolupracovať s homogénnou časťou komunity, ktorá nám povie, čo sú jej záujmy a následne sa v susedstve ukáže iná skupina ľudí, ktorá to vidí úplne inak a budú bojovať proti intervencii. Takže bolo by ideálne, keby sme už v štádiu prihlášky videli, že komunita okolia školy je v princípe ochotná hľadať spoločné riešenie vášho dopravnobezpečnostného problému. Ak teda máte na to kapacity a máte takých susedov, ktorí by tiež ťažili z toho, že sa zvýši dopravná bezpečnosť vášho okolia, môžete ich skúsiť osloviť. Jediné, čo od nich potrebujeme je, že sa vám podpíšu na podporný list, čím preukážu, že podporujú vašu prihlášku do programu, stotožňujú sa s vami identifikovaným problémom v lokalite a chcú mať bezpečnejšie okolie. Môžu sa buď podpísať na nami predpripravený podporný list alebo napísať vlastný.

8. Hľadať podporu u susedov môže byť v našom prípade celkom výzva, lebo máme proti škole ubytovňu, ktorá sa neteší z nás a my sa netešíme z nich.

Odpoveď: Podporu môžete hľadať aj u iných aktérov. Jedna škola nám napr. napísala, či môžu rozoslať dotazník na rodičov detí a tak preukázať podporu komunity. To je tiež absolútne relevantný spôsob preukázania podpory. Ale to, že máte suseda, s ktorým máte odlišný názor na vec, vás absolútne nediskvalifikuje. Je to úplne v poriadku. Mesto je komplexný organizmus. Určite nám pošlite prihlášku aj v prípade, že máte takýchto partnerov vo vašom susedstve. Bude fajn, keď to v tej prihláške aj spomeniete, že to vnímate ako súčasť problému, že je tam veľký pohyb áut v súvislosti so susediacou ubytovňou. Bude to pre nás dôležitá informácia a nebude vás to určite diskvalifikovať. Práve to môže ukázať na urgentnosť situácie, že tam je pohyb detí v ranných hodinách najväčší a zároveň sa tam v tom čase pohybuje najviac áut, čo je presne to, čo by sme mali určite riešiť.

MESTO PRE DETI

- 9. *U nás už roky počúvame, ako mestská časť ide riešiť oblasť našej školy, našu ulicu, a že sú tam nejaké plány. Zatiaľ sa nič konkrétne nedeje. Chceli by sme vedieť, či sú vaše aktivity nejakým spôsobom koordinované s mestskou časťou, aby sme neurobili niečo, čo je vlastne proti tým plánom, ktoré tam už mestská časť má.***

Odpoveď: Určite áno, facilitovať diskusiu s jednotlivými hráčmi je naša práca. S mestskou časťou sme vždy v kontakte. Ak sú v okolí vašej školy plánované určité zásahy mestskou časťou, možno o to lepšie. Keby ste sa prihlásili do tohto programu, my to celé zastrešíme, aby to bolo viac zorganizované, prepojené.

Treba si uvedomiť, že niektoré ulice má v správe hlavné mesto a niektoré ulice má v správe mestská časť. Väčšinou tie ulice, na ktorých sú školy majú v správe mestské časti. Pre nás je teda absolútne nevyhnutné s nimi spolupracovať. Oni sú orgán, ktorý môže rozhodnúť o tých zmenách, takže my budeme v pozícii, že sa budeme rozprávať s vašou komunitou, vyzbierame podnety, spravíme návrhy, čo by sa mohlo zmeniť a potom, spoločne s mestskou časťou, budeme hľadať riešenia. Ideálne také riešenia, ktoré budú zohľadňovať aj záujmy iných hráčov v susedstve, aj predstavy mestskej časti. Ak je ulica v našej správe, tak tam máme my právo rozhodnúť, čo sa tam stane.

- 10. *Ja som našu školu do tohto programu prihlásila z pozície zástupkyne rodičov v rade školy. Vo vašej prezentácii hovoríte o rade rodičov. Rada rodičov by mala byť občianske združenie, ale na našej škole nič také nemáme. Môžem prihlášku podávať z tejto pozície zástupkyne rodičov v rade školy?***

Odpoveď: Na školách môžu byť zriadené dve telá - rada školy a rada rodičov. Rada školy je telo, ktoré má v sebe zástupcov pedagogických a nepedagogických zamestnancov, zástupcov rodičov a aj zástupcov zriaďovateľa, čiže napr. mestskej časti. Členom rady školy nemôže byť riaditeľ/ka školy a jeho zástupca/kyňa. Rada rodičov má zas v sebe zas zástupcov/kyne rodičov z každej triedy. Takže vy ako zástupkyňa rodičov v rade školy môžete túto prihlášku pokojne podať. Tak či tak budete k prihláške potrebovať podporný list od vedenia školy, plus môžete doložiť podporný list od rady rodičov, ak takýto orgán na vašej škole existuje. Je to vlastne len formalita, kto prihlášku podá.